

УПРАВУВАЊЕ СО УЧИЛИШТАТА ВО УСЛОВИ НА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА

За политиката нема место во образовниот процес. Иако е почнат процесот на децентрализација, а со тоа и на деполитизација, сепак согласно нашата традиција и менталитет, по инерција се провлекува политиката. Таа е дел од нашето секојдневие, но полека треба да се ослободиме од стегите на таа инерција и да сфатиме дека чинителите кои се вградени во образовниот систем треба да ја зголемат својата одговорност, беше констатирано на Конференцијата на тема: "Управување со училиштата во услови на децентрализација".

Всушност, учесниците на оваа Конференција потенцираа дека со законите за основно и за средно образование, а во состав на процесот на децентрализација, но и за внатрешна подолгорочна потреба, јасно е дека чинителите кои директно влијаат и се дел од тој процес, треба да бидат поодговорни за да можат да влијаат врз децата и врз иднината на оваа држава, како

една од можните претпоставки на самата демократија, која не се гради од државата, туку од граѓаните.

"Прифативме да го имплементираме оној дел од Законот за локална самоуправа кој се однесува на образованието, да го направиме така што на најсоодветен начин да го отсликуваме тоа што во Законот беше претставено како норма. Имаше инерција, и сè уште постои таа желба, во образованието да се наметне управување кое е политички мотивирано и засновано. Но, политизација нема да има, има нешто што би требало да го зајакнеме и тоа да претставува баланс во однос на некои аспекти, кои градоначалниците ги покренува преку ЗЕЛС, и на средбите со мене, а тоа е како евентуално да се заштитиме од неодговорните директори. Големите инженерции, кои досега ги имаше министерот, сега ги нема ниту градоначалникот, ниту општинскиот совет, туку ги има училишниот одбор. Паралелно со овој начин на деполитизација и децентрализација почнуваме проект за зајак-

МИНИСТЕРОТ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ АЗИС ПОЛОЖАНИ

нување на компетентноста и свеста на училишните одбори, со цел инженерциите правилно да ги употребуваат за да ги подобрат состојбите во училиштата. Одборите ќе се обединат во Асоцијација, која ќе дејствува во зајакнувањето

ги презема инженерциите во вид на блок дотации, финансиски инженерции. Централната власт ќе увидува дали средствата ќе бидат употребени во интерес на децата и на училиштата. Општината ќе има инженерции да ги распо-

■ Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

УЧИЛИШНИТЕ ОДБОРИ СО МИНИСТЕРСКИ ИНГЕРЕНЦИИ

Директорите на училиштата не смеат да направат ниту една работа во училиштата без за тоа да имаат одобрение од училишните одбори. И училишните одбори ќе мора да бидат отчетни во однос на квалитетот на наставата. Тие ќе бидат оценувани со надворешна евалуација, а доколку опадне квалитетот на образовниот процес, ќе има постапка за нивно менување, а може да се случи и смена на директорот.

на цивилното општество и ќе биде баланс меѓу Министерството за образование и на Министерството за локална самоуправа. Асоцијацијата ќе биде контрабаланс на централната власт. Таа, пак, своите инженерции во образованието ќе ги искажува преку контрола и промоција на квалитетот преку Бирото и инспекторатот на локалната власт која, пак, од 2007 ќе почне да

реди средствата врз база на тие приоритети и ќе одлучува дали ќе има паралелка од 10 или од 45 ученици. Централната власт ќе набљудува да не им се смени намената на овие блок дотации, да не одат од образование на поправка на патишта, на друг систем, а како ќе се распоредат ќе зависи од општините", вели министерот за образование Азис Положани.

РАМНОТЕЖА

Училишните одбори ќе треба да бидат рамнотежа не само во однос на централната и локалната власт, туку и во однос на оние средства кои со Закон централна власт ќе ги обезбедува за општините. Одборите ќе имаат ингеренции да избираат директор, наставници и да работат на други проекти. Всушност, ќе имаат околу 20 ингеренции за целта за кои се наменети за процесот на децентрализација. Но, училишните одбори ќе мора да бидат отчетни, односно да одговараат пред некој за она што го работат. Нивната ингеренција нема да се сведува на тоа дали некој за нив е политички подобен или неподобен, туку во однос на квалитетот на образованието. Ако училишниот одбор избира директор, а училиштето покажува слаби резултати, тогаш ќе има меха-

низам за отчетност на училишниот одбор преку надворешна евалуација, оценување, во кое ќе се вклучи и Центарот за оценување и матура. Ако тие утврдат дека опаѓа квалитетот на образованието, тогаш со механизмот на надворешна евалуација ќе почнат постапка за оценување на компетентноста и целисходноста од постоење на таков училишен одбор и евентуално избор на друг одбор. А може да биде сменет и директорот на училиштето. Овие новини се во функција на зајакнувањето на капацитетот и квалитетот на главните чинители во однос на ингеренциите во образовниот систем во децентрализирани околности.

КВАЛИТЕТ

Министерот Положани потенцира и дека во делот на Законот ќе се предвидат аманд-

мани кои ќе можат да направат механизам за отчетност на училишните одбори, а преку тоа и на директорите во однос на квалитетот на наставата. Градоначалникот нема да може да го смени директорот поради тоа што не е од неговата партија, туку ако по принципот на надворешна евалуација се оцени дека има лош квалитет на тоа училиште, во Законот ќе бидат предвидени решенија кои ќе ја потегнат одговорноста на училишните одбори во целина, а и на директорот, но сè со цел придонес кон квалитетот на образованието.

Одржувањето на училиштата, финансиите и ниските плати на наставниците, дваесет и пет илјади трансфери на луѓе, пренесени 363 основни и 81 средно училиште од централно на локално ниво, се проблемите кои се појавија со процесот на децентрализација во образованието. Целос-

ното менаџирање, заедно со обезбедувањето плати за вработените, општините ќе го преземат од 2007 година.

Ресорниот министер за локална самоуправа Ризван Сулејмани рече дека е оптимист оти процесот на децентрализација ќе биде успешен, иако е најобремен, а локалната власт од владеење треба да преминува во менаџирање.

Андреј Петров, претседател на ЗЕЛС, објасни дека градоначалниците изработиле правилник за работа на училишните одбори и оти се залагаат за целосна деполитизација на образованието, но и дека директорите на основните и на средните училишта се согласуваат со зајакнувањето на улогата на училишните одбори. На земјава ѝ е потребно образование во кое директорите нема да бидат политички личности, а поради тоа е важен изборот на членовите во училишните одбори.

Hotel I MPERIJAL

Добре дојдовіе

Welcome

